Πετρέλαια, Εξορύξεις, Φράγματα: Ενέργεια για Τι & για Ποιον; | B-FEST 7 (Βίντεο)

“Πετρέλαια, Εξορύξεις, Φράγματα: Ενέργεια για Τι & για Ποιον;”. Παρακάτω το βίντεο της εκδήλωσης και της συζήτησης που έλαβε χώρα στις 26 Μαϊου 2018 στα πλαίσια του B-FEST 7.

Στην εκδήλωση συμμετέχουν κινήματα για την ενέργεια και το νερό.

Εισηγήσεις:
Βασίλης Καραπάνος (Ανοιχτή Συνέλευση στα Γιάννενα ενάντια στις Εξορύξεις Πετρελαίου)
Τάσος Κεφαλάς (Δίκτυο «Μεσοχώρα-Αχελώος SOS)
Στέφανος Μπατσής (περ. Βαβυλωνία)

Video by **omniatv**, Αντώνης Δημόπουλος

[youtube id=”FGVrtOLwajU”]

4ο ΑΝΤΙΕΞΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ, Γιάννενα 2018 (22-24 Ιούνη, θεατράκι Σκάλας)

4ο ΑΝΤΙΕΞΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ

Παρασκευή
22/6

Εξορύξεις Πετρελαίου & Φράγματα
"Η ενεργειακή λεηλασία της Πίνδου"

Τάσος Κεφαλάς
(δίκτυο Μεσοχώρα-Αχελώος SOS)

Ανοιχτή Συνέλευση στα Γιάννενα

Πρωτοβουλία "Σώστε την Ήπειρο"

έναρξη 19:30

Ρεμπέτικο Γλέντι

(Σταματία Δόση
Ορφέας Τσακτσίρας
Μάριος Τούμπας)

έναρξη 23:00

Σάββατο
23/6

Κοινωνικός Αντιφασισμός & η δίκη της Χ.Α.

Ελευθερία Τομπατζόγλου
(δικηγόρος πολιτικής αγωγής στη δίκη της Χ.Α)

Ελεύθερος Κοινωνικός Χώρος Φαβέλα

έναρξη 19:00

live με:
Wasteland
Φ.Α.Κ.Α.
Norma
Στο Σπίτι του Μάγου

έναρξη 22:00

Κυριακή
24/6

Η κατασκευή του εσωτερικού εχθρού & ο ρόλος των Μ.Μ.Ε.

Λουκάς Σταμέλλος
(omniatv)

έναρξη 19:30

PARTY

έναρξη 23:00

στο χώρο του φεστιβάλ θα λειτουργεί βιβλιοπωλείο από τις 17:00 μ.μ

ΙΟΥΝΗΣ 2018 **ΘΕΑΤΡΑΚΙ ΣΚΑΛΑΣ**

Χειρονομία - Αντιεξουσιαστική Κίνηση

Ο κόσμος αλλάζει όπως και να χει, και το θέμα είναι αν θα

συμμετέχουμε στην αλλαγή αυτή ενεργητικά με σκοπό την ελευθερία.

Στη σημερινή καταιγιστική πραγματικότητα της εμπορευματοποίησης της καθημερινότητας, του νεοφιλελεύθερου «ο καθένας για τον εαυτό του», της επανεμφάνισης της τρομοκρατίας του νεοφασιστικού λόγου και του εθνικισμού, του επαναλαμβανόμενου θεάματος, προτάσσουμε την συλλογική συμμετοχή και συναπόφαση της άμεσης δημοκρατίας, την ισότητα, την αλληλεγγύη και την αυτονομία ως αξίες για μια συνολική αλλαγή των όρων ζωής μας .

Σ ‘αυτή την πραγματικότητα θεωρούμε τη διοργάνωση του αντιεξουσιαστικού φεστιβάλ, αφορμή για να δημιουργήσουμε από κοινού τρόπους πραγμάτωσης ενός κόσμου αυτόνομης πράξης, απόφασης και ελεύθερης συνύπαρξης, ημέρες για να διευρύνουμε την ελευθερία μας, μέρες επικοινωνίας. Όταν κράτος και αγορά παρεμβαίνουν όλο και πιο επιθετικά στα πιο προσωπικά και κεντρικά ζητήματα της καθημερινότητας μας, οι έξοδοι που θα βρούμε απ’ αυτά οφείλουν να ‘ναι συνολικές και συλλογικές.

Σήμερα που οι αλήθειες κατασκευάζονται κατά πολιτική βούληση, όπου τα εθνικιστικά συλλαλητήρια της Μακεδονίας μεγεθύνονται ώστε να έχουν όσο κόσμο αποφασίσουν οι ειδήσεις των 9, όπου το ζήτημα των εξορύξεων πετρελαίων που θα ξεκινήσουν σ’ όλη τη χώρα ελάχιστα έχει ακουστεί, όπου περιβάλλον και κοινωνίες απειλούνται από την υπόσχεση της «ανάπτυξης» ενώ η προσοχή των θεατών είναι στραμμένη αλλού, βλέπουμε να δημιουργούνται εγχειρήματα και δομές ανεξάρτητης ενημέρωσης, βλέπουμε κινήματα αυτοοργάνωσης και κοινωνικού ελέγχου γύρω από την εκπαίδευση, το περιβάλλον, την εργασία, την πόλη και το δημόσιο χώρο.

Ένα από τα κεντρικά πολιτικά επίδικα αυτή τη στιγμή είναι ο νέος ενεργειακός σχεδιασμός που περιλαμβάνει ιδιωτικοποιήσεις της ΔΕΗ, συνέχιση των φαραωνικών φραγμάτων όπως αυτό στη Μεσοχώρα στον άνω ρου του Αχελώου, εξορύξεις υδρογονανθράκων από πετρελαϊκές πολυεθνικές. Την Παρασκευή 22/6 θα

συζητήσουμε για όλα αυτά, με αιχμή τις εξορύξεις στην Ήπειρο στην εκδήλωση με τίτλο «Εξορύξεις Πετρελαίου και Φράγματα : Η ενεργειακή λεηλασία της Ηπείρου». Την κουβέντα θα ανοίξουν ομιλητές από την Πρωτοβουλία «Σώστε την Ήπειρο» και την «Ανοιχτή συνέλευση στα Γιάννενα» και θα συνεχίσει ο Τάσος Κεφαλάς από το δίκτυο Μεσοχώρα-Αχελώος SOS.

Ταυτόχρονα, η δίκη του νεοναζιστικού μορφώματος της Χρυσής Αυγής διανύει τον τρίτο χρόνο της ενώ οι επιθέσεις των φασιστών δεν έχουν σταματήσει σε ελεύθερους κοινωνικούς χώρους και καταλήψεις. Πρόσφατα παραδείγματα αυτό της Φαβέλας, στον Πειραιά και το κάψιμο της Libertatia στη θεσσαλονίκη. Το Σάββατο 23/6 συνομιλούμε με την Ελευθερία Τομπατζόγλου δικηγόρο πολιτικής αγωγής στη δίκη της Χ.Α. και με μέλος του ΕΚΧ Φαβέλα στην εκδήλωση με τίτλο «Κοινωνικός Αντιφασισμός και η δίκη της Χ.Α» για την υπεράσπιση του δημόσιου χώρου και της ανθρώπινης ισότητας κι αξιοπρέπειας από το σκοταδισμό και το μίσος προς το άλλο .

Τέλος την Κυριακή 24/6 με τον Λουκά Σταμέλλο από το δημοσιογραφικό εγχείρημα του omniatv θα συζητήσουμε για το σημερινό ρόλο των ΜΜΕ στη δημιουργία του εσωτερικού εχθρού και για την στοχευμένη καταστολή από τη μεριά της εξουσίας . Στο τέλος των εισηγήσεων όλων των ημερών θα υπάρξει χρόνος για διάλογο.

Διοργανώνουμε το αντιεξουσιαστικό φεστιβάλ με ισότιμη συμμετοχή, χωρίς χορηγούς, έξω από τις λογικές ανάθεσης και ιεραρχίας των κομματικών γραφείων και των εταιρικών λόμπυ.
Δημιουργούμε χώρους ισότιμης συναπόφασης, ελευθερίας στις γειτονιές, στις πόλεις μας.

Ενάντια στην κρατική/ιδιωτική διαχείριση, αγώνας για την άμεση δημοκρατία, την κοινωνική χειραφέτηση.

Χειρονομία – Αντιεξουσιαστική Κίνηση

Πρόγραμμα Φεστιβάλ:

Παρασκευή **22/6**
εκδήλωση/συζήτηση:

Εξορύξεις Πετρελαίου & Φράγματα: «Η ενεργειακή λεηλασία της Πίνδου»
Τάσος Κεφαλάς (Μεσοχώρα – Αχελώος SOS)
Ανοιχτή Συνέλευση στα Γιάννενα
Πρωτοβουλία «Σώστε την Ήπειρο»
έναρξη στις 19:00

Ρεμπέτικο Γλέντι
(Σταματία Δόση, Μάριος Τούμπας, Ορφέας Τσακτσίρας)
έναρξη στις 23:00

Σάββατο **23/6**
εκδήλωση/συζήτηση:

Κοινωνικός Αντιφασισμός & η δίκη της Χ.Α.
Ελευθερία Τομπατζόγλου (δικηγόρος πολιτικής αγωγής στη δίκη της Χ.Α)
ΕΚΧ Φαβέλα
έναρξη στις 19:30

συναυλία με:
Φ.Α.Κ.Α.
Norma
Lost Bodies
Στο Σπίτι του Μάγου
έναρξη στις 22:00

Κυριακή **24/6**
εκδήλωση/συζήτηση:

Η κατασκευή του εσωτερικού εχθρού & ο ρόλος των Μ.Μ.Ε

Λουκάς Σταμέλλος (omniatv)
έναρξη στις 19:30

party
έναρξη στις 23:00

*στο χώρο του φεστιβάλ θα λειτουργεί βιβλιοπωλείο από τις 17:00 και τις τρεις ημέρες

Πορεία στα Γιάννενα Ενάντια στις Εξορύξεις Υδρογονανθράκων (φώτο+βίντεο)

Την Παρασκευή, 1/6/2018, πραγματοποιήθηκε πορεία στα Γιάννενα ενάντια στις εξορύξεις υδρογονανθράκων, με μεγάλη συμμετοχή κόσμου.

Στην πορεία μοιράστηκε το παρακάτω κείμενο:

Τον Σεπτέμβρη του 2017 υπογράφτηκε από τον υπουργό ενέργειας και περιβάλλοντος Γ. Σταθάκη η παραχώρηση 4.187 τετραγωνικών χιλιομέτρων για έρευνα και εξόρυξη υδρογονανθράκων σε όλη την Ήπειρο στην πολυεθνική Repsol. Συγκεκριμένα, οι εκτάσεις που παραχωρήθηκαν βρίσκονται στους δήμους Ζίτσας, Πωγωνίου και Ζαγορίου, καθώς και περιοχές στο νομό Θεσπρωτίας και στο δέλτα του ποταμού Καλαμά. Ακόμα, στο σχέδιο αυτό περιλαμβάνονται εκτάσεις που ανήκουν στο δίκτυο προστατευόμενων περιοχών Natura 2000.

ΠΟΙΟ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΠΛΑΝΟ ΤΟΥΣ;

11.500 εκρήξεις ανά 50 μέτρα για τη μελέτη πρόκλησης σεισμών

κατά τη διάρκεια της έρευνας- που ήδη έχει ξεκινήσει. Το 2021, η πρώτη προγραμματισμένη εξόρυξη στο δήμο Ζίτσας, ο δήμαρχος της οποίας, Μ. Πλιάκος, έχει υπογράψει τη σύμβαση παραχώρησης εκτάσεων στην ισπανική πολυεθνική.

ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η REPSOL;

Η ισπανική εταιρεία Repsol Oil & Gas έχει παρουσία σε 40 χώρες παγκοσμίως, κυρίως της Λατινικής Αμερικής με αρκετές καταγγελίες για περιβαλλοντικά εγκλήματα και ατυχήματα με διαρροές σε βάρος της. Δραστηριοποιείται σε όλους τους τομείς της διαχείρισης υδρογοναν-θράκων, από την εξόρυξη, στη μεταφορά, στην επεξεργασία, στην πώληση.

ΤΙ ΕΧΕΙ ΓΙΝΕΙ ΩΣ ΤΩΡΑ;

Οι δήμοι Ζίτσας, Πωγωνίου και Σουλίου έχουν παραχωρήσει άδεια για έρευνα στην εταιρεία. Η εταιρεία έχει εισβάλλει παρανόμως σε ιδιωτικές εκτάσεις, χωρίς την άδεια των ιδιοκτητών με σκοπό την έρευνα και ακόμα και εκρήξεις.

Η απόσταση των εκρήξεων που αναγραφόταν στη σύμβαση(25-100 m) δεν τηρήθηκε αφού οι σεισμικές εκρήξεις με τη χρήση δυναμίτη ως τώρα έγιναν σε πολύ μικρή απόσταση μεταξύ τους (2-4m).
Έχει ξεκινήσει η αποψίλωση δασικών εκτάσεων στην περιοχή της Ζίτσας και στην περιοχή των Φιλιατών της Θεσπρωτίας.

Όλα αυτά μας βεβαιώνουν για τη στάση των θεσμικών φορέων και της εταιρείας που πριν ήδη ξεκινήσει το έργο δεν νοιάζονται ούτε για τα προσχήματα νομιμότητας.

ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ;

Μόλυνση του υδροφόρου ορίζοντα με καθημερινές μικρές διαρροές από τις εγκαταστάσεις αλλά και από πιθανά ατυχήματα με μεγάλες διαρροές. Αρκετά συχνά φαινόμενα στις εξορύξεις πετρελαίου και μάλιστα από την συγκεκριμένη εταιρεία.

Αποψίλωση μεγάλων δασικών εκτάσεων με παράλληλη μόλυνση του εδάφους αλλά και του αέρα από την καύση. Μείωση των πληθυσμών

άγριων ζώων και καταστροφή της μελισσοκομίας, της αμπελουργίας. Επίσης, έχουμε δει την διατάραξη κοινωνικής συνοχής που προκαλούν οι πολυεθνικές στις τοπικές κοινωνίες, όπως ακριβώς συνέβη και στις Σκουριές της Χαλκιδικής. Τέλος, οι θέσεις εργασίας που υπόσχεται η εταιρεία είναι ελάχιστες οι οποίες καλύπτονται κατά κύριο λόγο από ειδικευμένους εργαζόμενους από το εξωτερικό.

ΠΟΙΟΙ ΕΙΜΑΣΤΕ ΕΜΕΙΣ;

Η ενημέρωση από πλευρά της εταιρείας, του κράτους και των τοπικών αρχών (βλ.περιφέρεια Ηπείρου και δήμαρχοι) ήταν μηδαμινή, οπότε αποφασίσαμε να ενημερωθούμε και να ενημερώσουμε τους κατοίκους της πόλης για την επερχόμενη λεηλασία. Παράλληλα, έχουμε συμμετάσχει σε παρεμβάσεις στο πεδίο των ερευνών με σκοπό την παρεμπόδιση των συνεργείων της εταιρίας.

Γνωρίζουμε ότι ο μόνος τρόπος για να είναι αποτελεσματικά τέτοια κινήματα είναι να οργανώνονται με αμεσοδημοκρατικό τρόπο, όπου ο κάθε πολίτης μπορεί να συμμετέχει ισότιμα. Για τον παραπάνω λόγο, αποφασίσαμε να ανακοινώνουμε δημόσια τις συνελεύσεις μας, δημιουργώντας έναν ανοιχτό πόλο αντίστασης στη μεγαλύτερη πόλη κοντά στο κέντρο των εξορύξεων. Διαφωνούμε με τα κόμματα με τη πρακτική της ανάθεσης και επιλέγουμε εμείς οι ίδιοι να αποφασίζουμε τις θέσεις και την πρακτική μας. Ασκούμε κριτική στη λογική της ανάπτυξης και της υπερεκμετάλλευσης των φυσικών πόρων.

Το πετρέλαιο και οι υδρογονάνθρακες είναι μια ξεπερασμένη πηγή ενέργειας, η εξόρυξη των οποίων έχει καταστροφικές συνέπειες για το περιβάλλον και τις τοπικές κοινωνίες όπου έχει γίνει. Για αυτό οπουδήποτε στον κόσμο πηγαίνουν οι πετρελαϊκές, οι άνθρωποι οργανώνονται εναντίον τους.
Εκτός από τη συνέλευση στα Γιάννενα και την πρωτοβουλία κατοίκων, συνελεύσεις έχουν δημιουργηθεί σε Άρτα, Πρέβεζα, θεσπρωτία και Αθήνα με σκοπό την ενημέρωση και την κινητοποίηση ενάντια στην έρευνα και την εξόρυξη

υδρογονανθράκων και πετρελαίου στην Ήπειρο.

Ανοιχτή Συνέλευση στα Γιάννενα ενάντια στα πετρέλαια

Την πορεία της 1η Ιουνίου συνδιοργάνωσαν οι Πρωτοβουλίες Ιωαννίνων, Άρτας, Πρέβεζας, Θεσπρωτίας και η Πρωτοβουλία Αθήνας ενάντια στις εξορύξεις πετρελαίου.

Συμμετείχαν και δήλωσαν τη στήριξη τους οι εξής:

 Όλες οι παρατάξεις του Δήμου Ζαγορίου Μέλη του Δ.Σ. της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Σύλλογος Μανιταρόφιλων Ιωαννίνων Κίνηση Καθαρός Καλαμάς Σύλλογος προστασίας Αράχθου Ορειβατικός Σύλλογος Ιωαννίνων Ανοιχτή συνέλευση στα Γιάννενα ενάντια στις εξορύξεις Χειρονομία-Αντιεξουσιαστική Κίνηση Κουκλοθέατρο Αντράλα Κροταλάρτα Πολυφωνικό καραβάνι Γιάννης Χαλδούπης με την ορχήστρα του Παρατηρητήριο μεταλλευτικών δραστηριοτήτων Σωματείο Μετάλλου Ιωαννίνων Πολιτιστικός Σύλλογος Πολύδροσου Πολιτιστικός Εξωραϊστικός Σύλλογος Καστάνιανης Πωγωνίου Ιωαννίνων Σεμπρεβίβα Από κοινού συνέλευση για την αποανάπτυξη και την άμεση δημοκρατία Εναλλακτική δράση για ποιότητα ζωής Αντισπισιστές ακτιβιστές και βίγκαν ενάντια στον περιβαλλοντικό όλεθρο, τη λεηλασία της φύσης και των άγριων ζώων Greenpeace ΑΝΤΑΡΣΥΑ Νέο Αριστερό Ρεύμα Ηπείρου-Κέρκυρας-Λευκάδας Νεολαία Κομμουνιστική Απελευθέρωση ΣΕΚ Λαϊκή Ενότητα Οικολόγοι Πράσινοι Πράσινοι Αλληλεγγύη Μ.Λ.ΚΚΕ ΟΚΔΕ ΕΠΑΜ Ιωαννίνων Diem 25 Κόκκινη Κινηματική Οικολογία (Κόκκοι) Εργατικός Αγώνας Ιωαννίνων Δικτύωση για μια ριζοσπαστική αριστερά Λαϊκή αντίσταση Αριστερή Αντιιμπεριαλιστική Συνεργασία Αριστερή Παρέμβαση Ηπείρου Αριστερή Παρέμβαση Ιωαννίνων ΔΡΑΣΥ Δημοτική Παράταξη Γιάννενα τώρα Αριστερή Κίνηση Μηχανικών Ηπείρου

Φωτορεπορτάζ: **Nikos Thetakis**

Εκπομπή ΒΑΒΥΛΩΝΙΑ | Παμβώτις “Ω λίμνη, στα γλαυκά σου τα νερά” (audio)

Εκπομπή ΒΑΒΥΛΩΝΙΑ.
Κάθε Παρασκευή στις 14:00, στην ERTOPEN.

Παρουσιάζουν οι Νίκος Ιωάννου και Τόνια Λέντζου σε μία εκπομπή αφιερωμένη στη λίμνη των Ιωαννίνων:
– ανάπτυξη του αστικού συμπλέγματος και των γεωργοκτηνοτροφικών αποβλήτων
– μπαζώματα
– άρδευση
Τα παραπάνω αποτελούν μερικές από τις δραστηριότητες που εξοντώνουν την Πάμβώτιδα… που κάποτε “έτρεφε τα πάντα”…

tracklist:
Lydia Lunch – Touch my evil
Rodriguez – Sugar Man
TABURO BOTA – Η ΦΥΣΗ ΕΚΔΙΚΕΙΤΑΙ
TABURO BOTA – ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ

Ραδιοφωνικά στους 106,7 στα FM για την Αττική, στους 96,5 FM μέσω του Εργατικού Κέντρου Εύβοιας και μέσω του Ράδιο Ένωση 97,3 FM στην Βοιωτία.
Διαδικτυακά στο https://www.ertopen.com/radio.

Ακολουθεί κείμενο της Χειρονομίας Α.Κ. για την τεράστια οικολογική καταστροφή που υφίσταται η λίμνη των Ιωαννίνων Παμβώτιδα από κεφάλαιο και εξουσία:

“Ώ λίμνη, στα γλαυκά σου τα νερά..” *

Κάποτε η λίμνη τάιζε τα Γιάννενα. Τώρα την ταΐζουν τα Γιάννενα αδιαφορία και συμφέρον. Τα νερά ενός τόπου, δεμένα με την κατάσταση και την εξέλιξη του μαρτυρούν την κατάσταση της τοπικής κοινωνίας. Την κατάσταση των τοπικών συμφερόντων και των μηχανισμών εξουσίας.

Η λίμνη Παμβώτιδα μια σχετικά ρηχή αστική λίμνη έχει υποστεί και συνεχίζει να υφίσταται πλήθος παρεμβάσεων με την ανάπτυξη του αστικού κέντρου της πόλης. Κάποιες σχετίζονται με την άρδευση, την εισροή γεωργοκτηνοτροφικών αποβλήτων, τα συνεχή μπαζώματα με αποτέλεσμα τη στέρηση των παραλιών της και τον ευτροφισμό.

Τα μαζικά μπαζώματα και αναχώματα επιδεινώνουν τη δεξαμενοποίηση της λίμνης ενώ τα σχέδια δόμησης πλησιάζουν όλο και περισσότερο την παράλια περιοχή. Ποιος θυμάται για παράδειγμα πώς ήταν η παραλίμνια περιοχή πριν εγκατασταθεί εκεί το ODEON; Εκτός από τις παράλιες περιοχές, οι πηγές είχαν κατά καιρούς την ίδια τυχη όπως στην πηγή Μπουρνό, πριν από τη μονή Ντουραχάνης. Όσο λιγοστεύουν οι φυσικές πηγές και μικραίνουν οι παραλίες που βοηθούν τη λίμνη να αυτοκαθαρίζεται, σε συνδυασμό με τα εδώ και καιρό κλειστά θυροφράγματα του Περάματος, που δεν αφήνουν τα νερά της Παμβώτιδας να κατευθύνονται προς τον ήδη μολυσμένο από βιομηχανικά λύματα Καλαμά, η λίμνη μεταμορφώνεται όλο και περισσότερο σε μια κλειστή δεξαμενή γεμάτη ιζήματα που δεν ανανεώνεται από πουθενά.

Το νέο μπάζωμα και η ισοπέδωση που έχει ξεκινήσει στην περιοχή του Μάτσικα (ΚΤΕΛ) μας ετοιμάζει για ιδιωτικά συμφέροντα και τρόπους επένδυσης στη θέα της λίμνης και στο πηγαινέλα των ταξιδιωτών της ήδη παράνομης εγκατάστασης του ΚΤΕΛ που όπως όλοι γνωρίζουμε λειτουργεί με άδεια γκαρσονιέρας.

Από κάθε πλευρά η λίμνη πολιορκείται, βορά στα χέρια κράτους και κεφαλαίου που σε άριστη συνεργασία λεηλατούν ό,τι

προλάβουν. Είναι γνωστές οι κοινωνικές σχέσεις συμφερόντων ανάμεσα στον δήμο και τους μεγαλοεπιχειρηματίες της πόλης. Η εξουσία αλληλοϋποστηρίζεται για να συνεχίσει να υπάρχει. Βλέπουμε όμως το νερό και τη διαχείριση τους στο προσκήνιο και στο επίκεντρο της πολιτικής διαμάχης για το ξεπούλημα των φυσικών πόρων.

Για παράδειγμα, η υπόθεση επιβολής προστίμων στις εταιρίες εμφιάλωσης νερού από τον δήμο επειδή δεν διαθέτουν άδειες εμπορίας πόσιμου νερού έληξε ανώδυνα για τους μεγαλοεπιχειρηματίες. Πόσο θα συνεχίσουν να τη βγάζουν καθαρή οι εταιρίες «Χήτος» (Ζαγόρι) και «Σεπετάς» (Βίκος) και οι λοιποί τοπικοί βαρόνοι των επιχειρήσεων λόγω κοινωνικών σχέσεων, με μόνο σκοπο να συνεχίσουν να αντλούν κέρδος έχοντας τις πλάτες της δημαρχίας Μπέγκα όπως και των προηγούμενων.

Οι ακριβές έρευνες και οι αραιές ερωτήσεις περί ρύπανσης πέφτουν εδώ και χρόνια στο κενό και οι περισσότερες ποτέ δεν δημοσιοποιούνται αλλά η ίδια η λίμνη ξεγυμνώνει και αποκαλύπτει τα προβλήματα που υπάρχουν σαν τα βράχια της που βγήκαν στην επιφάνεια λόγω της πεσμένης στάθμης. Τα προβλήματα αυτά είναι σαφώς πολιτικά και σχετίζονται με τη διαχείριση των αστικών υδάτων από τους έχοντας εξουσία οι οποίοι τα μεταχειρίζονται σαν χωματερή για χάριν της δικής τους οικονομίας. **Έχει γίνει γνωστό πως κτηνοτροφικά απόβλητα κυρίως από πτηνοτροφεία αποτίθενται ανεξέλεγκτα στους υγροτόπους και καταλήγουν στη λίμνη χωρίς καμία προηγούμενη επεξεργασία.** Καθιστώντας τη μια τάφρο περιττωμάτων και πτωμάτων. Οι ίδιοι συσχετισμοί εξουσίας (τοπικοί ιδιώτες/δήμος) είναι αυτοί οι οποίοι επικαλούνται την εξυγίανση της λίμνης σε προεκλογικές περιόδους.

Η διευθέτηση των υδάτινων πόρων αποτελεί κεντρικό μέρος του μηχανισμού της εξουσίας που αφορά τη διαχείριση κατ’ εξακολούθηση ολόκληρων των ζωών μας. Δήμος και Τοπικοί επιχειρηματίες, κράτος και κεφάλαιο εκμεταλλεύονται και χρησιμοποιούν το νερό ως εμπόρευμα με μόνη αξία, την αξία κέρδους. Η επίθεση και η υποβάθμιση των ζωών μας γίνεται μέσω

της επίθεσης στο νερό, στην ενέργεια στα κοινά αγαθά και τον δημόσιο χώρο αντίστασης που αυτά δημιουργούν. Το ζήτημα του νερού είναι πανανθρώπινο και μαζί τοπικό. Αφορά κομμάτι της καθημερινότητας όλων μας και προϋπόθεση κάθε ζωής. Είναι το κυριότερο αγαθό που απαιτεί την πραγματική κοινωνική διαχείριση, την αμεσοδημοκρατική διαχείριση.

Καμιά Αυταπάτη για Ιδιωτική-Κρατική διαχείριση
Κοινωνικός Αμεσοδημοκρατικός Έλεγχος τωρα

*στίχος από το ποίημα "Λίμνη Παμβώτις" του Γιωσέφ Ελιγιά

Γιάννενα: Νεοφιλελεύθερος Αναπτυξιακός Οίστρος και Δημόσιος Χώρος

Άλεξ Μπέγκα*

Πολεοδομική αποδιάρθρωση μέσω του εμπορίου του δημόσιου χώρου. Η περίπτωση των Ιωαννίνων.

Σε μια συζήτηση για την επίθεση στον δημόσιο χώρο στο αστικό περιβάλλον και παράλληλα στις αντιστάσεις που προκύπτουν, όπως συνέβη και στα Γιάννενα, θα ξεκινήσω τονίζοντας ότι οι δημόσιοι χώροι συνιστούν για τον σχεδιασμό στις διάφορες κλίμακές του (χωροταξικός, περιφερειακός, πολεοδομικός) πρωταρχικό αντικείμενο μελέτης, καθώς αποτελούν το τμήμα των υλικών δομών της αναπαραγωγής της εργατικής δύναμης που αναλαμβάνει το ευρύτερο αστικό κράτος. Κατά την μακρά Κευνσιανή οικονομική περίοδο, διατηρούν χαρακτήρα **αγαθού**, καθώς πρέπει να ωφελούν την ανθρώπινη καθημερινότητα, υποστηρίζοντας λειτουργίες αναγκαίες στη ζωή των εργαζομένων,

χωρίς ή με ελάχιστο αντίτιμο.

Στο επίπεδο της πόλης, από τη μετακίνηση και την άθληση ως την ξεκούραση και τη βόλτα, μία βεντάλια αναγκών, λειτουργιών και δραστηριοτήτων προβλέπονται και ικανοποιούνται όταν σχεδιάζονται και υλοποιούνται οι χώροι που τις φέρουν, δομημένοι ή αδόμητοι (δρόμοι, πλατείες ποδηλατόδρομοι, πάρκα, στάδια). Κατά κανόνα, συντηρούνται ή εγκαταλείπονται διαχειριζόμενοι από δημόσιους φορείς και χρησιμοποιούνται από όσους επιθυμούν ή αναγκάζονται. Χωρίς μεγάλη παράδοση και το ελληνικό δημόσιο προσπάθησε να ρυθμίσει τον αστικό χώρο και να αποδώσει στους πολίτες, γηγενείς ή διερχόμενους, χώροδομές και υποδομές, κοινής ωφέλειας και χρήσης.

Καθώς οι οικονομικοί περίοδοι του κεφαλαιοκρατικού συστήματος επικαλύπτονται ως προς τη διαδοχή τους, αφού η μία ετοιμάζει την άλλη, προσωπικά δεν μπορώ να ορίσω χρονικά από πότε ο νεοφιλελευθερισμός της εποχής μας, μέσω των πολιτικών του διαχειριστών, «κατεδίωξε» γενικά την προηγούμενη φιλοσοφία του κοινωνικού κράτους, αναζητώντας καινούργια πεδία κερδοφορίας, επενδύοντας σε λειτουργίες από της οποίες το κράτος αποσύρεται.

Στο νέο πλαίσιο, δημόσιες δομές και υποδομές ιδιωτικοποιούνται σε παγκόσμιο επίπεδο, αποκτούν χαρακτήρα **εμπορεύματος,** ενώ παράλληλα ξεσπούν αστικές αντιστάσεις όπως για το ζήτημα της ιδιωτικοποίησης του πόσιμου νερού, το ζήτημα της στέγης ή το ζήτημα των εξώσεων που ακολούθησαν τις αποφάσεις «εξευγενισμού» τμημάτων πόλης, δηλαδή αστικών αναπλάσεων, όπως στη Μαδρίτη και το Πεκίνο το 2005. Όταν οι αντιστάσεις αποκτούν μεγάλη δυναμική, τυγχάνουν ανάλογης δημοσιότητας αλλά και καταστολής, όπως έγινε στο πάρκο Γκεζί της Κωνσταντινούπολης το 2013.

Υποστηρίζω ψυχή τε και σώματι τη μεγάλη αξία των αντιστάσεων στην απόσπαση του αστικού δημόσιου χώρου και για να επισημάνω τη στενή σχέση των αγώνων αυτών με τους εργατικούς αγώνες, θα χρησιμοποιήσω εδώ την άποψη του καθηγητή Γεωγραφίας και

Ανθρωπολογίας David Harvey «το γενικό επιχείρημα του Μαρξ είναι ότι η υπεραξία παράγεται στη διαδικασία παραγωγής», διευκρινίζοντας παράλληλα ότι «το προϊόν που παράγεται δεν έχει αξία, μέχρι αυτή να πραγματωθεί στην αγορά». Τώρα αν το καλοσκεφτούμε συνεχίζει ο Harvey, βλέπουμε ότι η αξία δεν γίνεται απαραίτητα αντιληπτή στο σημείο της παραγωγής αλλά κάπου αλλού. Για παράδειγμα, η αξία μπορεί να παράγεται σε ένα κινέζικο εργοστάσιο και στη συνέχεια να πραγματώνεται σε ένα εμπορικό κέντρο στο Οχάιο, τη Μελβούρνη ή τη Ντόχα.

Επομένως, η πόλη ως επίπεδο πραγμάτωσης της υπεραξίας, συνιστά μέρος της κυκλοφορίας του κεφαλαίου. Βλέποντάς το από την πλευρά της εργασίας, συνεχίζει ο Harvey, οι εργάτες μπορεί να αγωνίζονται για υψηλότερους μισθούς στον χώρο εργασίας και να το πετυχαίνουν, αλλά το επιστρέφουν στην αστική τάξη ως αύξηση ενοικίου ή λογαριασμού τηλεφώνου ή νερού, άρα θα πρέπει να ανησυχούν και να κινητοποιούνται και για την άνοδο του κόστους ζωής γιατί πλήττονται. Το απίστευτο με το κεφάλαιο είναι η ελαστικότητά του. Αν χάσει κάπου, κερδίζει αλλού. Σε μια περίοδο κοινωνικής δημοκρατίας, που είχε χάσει κάποια δύναμη στους εργασιακούς χώρους, προσπάθησε να επανακτήσει όσα είχαν κερδίσει οι εργαζόμενοι μέσω άλλων μηχανισμών. Άρα, οι αγώνες που δίνονται στις πόλεις για μια ανθρώπινη καθημερινότητα, είναι εξ' ίσου σημαντικοί με αυτούς στους εργασιακούς χώρους.

Θέλοντας να επιμείνω στην αξία των αστικών αντιστάσεων θα χρησιμοποιήσω και ένα απόσπασμα από συνέντευξη της Τουρκάλας πρώην πολιτικής αρθρογράφου, νυν συγγραφέως, Ετζέ Τεμελκουράν που ζει αναγκαστικά στο Ζάγκρεμπ, διωκόμενη από το καθεστώς Ερντογάν. «Η Τουρκία, λέει, οδεύει προς έναν 'εκντουμπαϊσμό'. Τα εμπορικά κέντρα που φυτρώνουν ακόμα και σε φτωχές περιοχές και οι ουρανοξύστες που υψώνονται και παρουσιάζονται από την κυβέρνηση ως δείγματα ευημερίας αποτελούν χαρακτηριστική εφαρμογή ενός τέλεια σχεδιασμένου κοινωνικού προγράμματος. Είναι ένα πρόγραμμα που 'τρέχει' την τελευταία δεκαετία από τη δεύτερη πρωθυπουργική θητεία του Ερντογάν, προσβλέποντας στη μετατροπή των πολιτών σε υπάκουα καταναλωτικά όντα μιας

κοινωνίας με συντηρητικές αξίες και την απομάκρυνση τους από τους δημόσιους χώρους και τους χώρους της διαμαρτυρίας. Η εξέγερση στο Γκεζί ήταν μια προσπάθεια αντίστασης σ' αυτό».

Ας έρθουμε τώρα στα καθ' ημάς. Σε μια ανάλογη περίοδο επίπλαστης ευμάρειας, όταν οι περισσότεροι είχαν δουλειά και το εισόδημα ήταν ικανοποιητικό -μιλάω για την εποχή Σημίτη την εποχή των μεγάλων έργων και ιδεών, όταν η ιδέα των Ολυμπιακών Αγώνων έγινε όργανο εκμαυλισμού και νάρκωσης των μαζών- γενικεύτηκε και εντάθηκε η επίθεση στους Δημόσιους Οργανισμούς, αλλά και στο περιβάλλον και στους δημόσιους ελεύθερους χώρους. Μιντιακά εργολαβικά και λοιπά συμφέροντα είχαν πρωτοστατήσει. Ο Λαμπράκης στο πάρκο Ελευθερίας, ο Κυριακού με τον Πανελλήνιο στο πάρκο του Πεδίου του Άρεως, ο Βαρδινογιάννης με τον Παναθηναϊκό και το γήπεδό του αρχικά στο πάρκο Γουδή και μετά στον Βοτανικό και στον Ελαιώνα, το ζεύγος Γουλανδρή με το μουσείο Μοντέρνας Τέχνης αρχικά στο άλσος Ρηγίλλης και μετά στο άλσος Ριζάρη, ο Βωβός στο Βοτανικό σε συνεργασία με τον Βαρδινογιάννη καθώς το Μολ του θα γινόταν δίπλα στο μελλοντικό γήπεδο του Παναθηναϊκού. Το κίνημα της Αθήνας, δεδομένου του συσχετισμού δυνάμεων και των συνθηκών, πέτυχε κάποιες νίκες και κατόρθωσε να σώσει κάποιους από του προαναφερθέντες χώρους με κινητοποιήσεις και προσφυγές στο ΣτΕ.

Στα Γιάννενα, η πολιτική της μετατροπής σε χώρους ιδιωτικού πλουτισμού, μιας σειράς εκτάσεων και εγκαταστάσεων δημοτικού ιδιοκτησιακού καθεστώτος και μάλλον στα πιο ενδιαφέροντα σημεία της πόλης, με τη μορφή της μακροχρόνιας παραχώρησης, ξεκίνησε από τη δεκαετία του '90 και εντάθηκε σ' αυτή του 2000-2010. Ήταν μια εκτενής διαδικασία που συμπεριέλαβε τις δημοτικές επιχειρήσεις τουρισμού και αναψυχής («Κυρά-Φροσύνη», παλιό μικρό αναψυκτήριο δίπλα στην Παμβώτιδα, «Όαση», αναψυκτήριο στην κεντρική πλατεία σχεδιασμένο από τον αρχιτέκτονα Άρη Κωνσταντινίδη, ξενοδοχείο «Ξενία» στη λεωφόρο Δωδώνης σχεδιασμένο από τον Φίλιππο Βώκο, στα πλαίσια του προγράμματος των Ξενία από τον Ε.Ο.Τ.) και την εκ νέου

κατασκευή της κεντρικής πλατείας ως «οροφή» υπογείου χώρου στάθμευσης ιδιωτικής εκμετάλλευσης. Εκτός αυτών, θύμα ιδιωτικοποίησης με την ευρύτερη έννοια, μπορεί να θεωρήσει κανείς την κατάληψη από κλειστά θηριώδη υπόστεγα του υπαιθρίου δημόσιου και ελεύθερου χώρου του Μώλου, επινόηση και δωρεά της Δημοτικής Αρχής στους παρακείμενους της λίμνης επιχειρηματίες ψυχαγωγίας, αλλά και τη «μαγική» εγκατάσταση στον εκτός σχεδίου αλλά παραλίμνιο τόπο του «Μάτσικα» του σταθμού των Κ.Τ.Ε.Λ. Ιωαννίνων.

Όπως γενικότερα έχει παρατηρηθεί, για την άλωση των δημοσίων χώρων, προηγείται ο μηχανισμός της απαξίωσής τους, και ακολουθεί η επινόηση αναπτυξιακών αναγκών κυρίως, και αστικών δευτερευόντως, στην οποία απαντά η επιχειρηματική πρωτοβουλία. Στην περίπτωση των Ιωαννίνων οι προαναφερθέντες χώροι, αφού εξέπεσαν λόγω δημόσιας διαχείρισης σαν Δημοτικές Επιχειρήσεις, ένας άλλος μηχανισμός ασχέτων αλλά επιτηδείων (Δημοτική Αρχή, μέρος των Μ.Μ.Ε., Εφορία Νεωτέρων Μνημείων) φρόντισε να εκμηδενίσει την αξία κάποιων και ως αρχιτεκτονικά έργα και εννοώ την «Όαση» του Κωνσταντινίδη και το «Ξενία» του Βώκου. Ο χαρακτηρισμός τους γενικόλογα ως άσχημα, παράταιρα, φτωχά και ψυχρά, που έπιανε τόπο σε μία εποχή πλουτισμού και ανάδειξης νέων κοινωνικών στρωμάτων, έγινε με πρόθεση να συσκοτιστεί η αρχιτεκτονική αξία των έργων.

Και όταν ξέσπασαν οι αντιστάσεις, από τις πράξεις των Διοικούντων αποκαλύφθηκαν και εμφανίσθηκαν η αδιαφορία για το υφιστάμενο Γενικό Πολεοδομικό Σχεδιασμό, η αδιαφάνεια στη λήψη των αποφάσεων, η απουσία διαβούλευσης με τους φορείς και τις κινήσεις πολιτών για την κοινή περιουσία, η αυταρχική αντιμετώπιση των διαφωνούντων, η καταστολή και οι διώξεις, κυρίως όταν οι κινητοποιήσεις των πολιτών, δημιούργησαν ασφυκτική πίεση στους δημοτικούς διαχειριστές και στους φίλα κείμενους επιχειρηματίες.

Οι προαναφερθέντες δημόσιοι χώροι, για τους οποίους συγκροτήθηκε και κινητοποιήθηκε αφήνοντας παράδοση αγώνων για τον δημόσιο αστικό χώρο η «Επιτροπή Αγώνα Πολιτών», έχουν

ιδιωτικοποιηθεί με τη διαφορά της «Όασης» όπου η «Κίνηση Πολιτών για την Όαση», αφού για χρόνια κράτησε ψηλά το ενδιαφέρον για το θέμα, πίεσε τον Δήμο να δεσμευτεί για την αποκατάσταση του έργου και του περιβάλλοντος χώρου στην αρχική μορφή. Πρότεινε την εγκατάσταση και νέων χρήσεων και την δημόσια διαχείρισή του ως μέσο προστασίας. Ο Δήμος προέβη μεν στην αποκατάσταση του κτιρίου μέσω ευρωπαϊκών προγραμμάτων αλλά εν συνεχεία με πλειοδοτικό διαγωνισμό επέλεξε τον σημερινό μισθωτή, έναν καινούριο ιδιώτη.

Δεν θα αναφερθώ αναλυτικά στα πάθη των προαναφερθέντων δημοσίων χώρων ως κτηρίων -περιβάλλοντος χώρου, ούτε και στις επιπτώσεις στην καθημερινότητα. Επέλεξα την σύντομη αναφορά στην κατασκευή του υπόγειου χώρου στάθμευσης στην κεντρική πλατεία της πόλης, που συμπυκνώνει τα αποτελέσματα στον περιβάλλοντα χώρο, στον Πολεοδομικό σχεδιασμό, στη φυσιογνωμία της πόλης και στην ποιότητα ζωής των κατοίκων. Το 1992 η πλατεία χωρίστηκε από τον λοφίσκο στην κορυφή του οποίου έστεκε, με την διάνοιξη του «μικρού δακτυλίου» όπως τον χαρακτήρισαν, ο οποίος θα διοχέτευε την εκ της εισόδου της πόλης κυκλοφορία, στο χαμηλότερο υψομετρικά τμήμα της, παρακάμπτοντας το κέντρο. Στόχος ήταν η πεζοδρόμηση της Λεωφόρου Δωδώνης και η επαύξηση του ελεύθερου χώρου της πλατείας, από το κτήριο της πρώην Νομαρχίας, νυν Περιφέρειας μέχρι το Δημαρχείο. Με τη δημιουργία της παράκαμψης, για την οποία δεκάδες δέντρα κόπηκαν, ενώ η πλατεία ακρωτηριάστηκε και απομειώθηκε, η αισθητική της τραυματίστηκε και η λειτουργικότητά της διαταράχθηκε, καθώς έπαψε η επικοινωνία της άνω πόλης με τις κάτω συνοικίες που γινόταν μέσω της πλατείας, η πεζοδρόμηση της λεωφόρου Δωδώνης δεν υλοποιήθηκε. Εν αντιθέσει, η πραγματοποίηση της παράκαμψης ήταν η αφορμή για την παραχώρηση της πλατείας σε ιδιωτική επιχείρηση από το 2000, για την κατασκευή και εκμετάλλευση για 25 χρόνια, χώρου στάθμευσης 526 οχημάτων.

Η κατασκευή του υπόγειου γκαράζ δεν υπαγορεύθηκε από καμιά μελέτη, δεν εντάχθηκε σε κανέναν ευρύτερο σχεδιασμό αλλά

αντιθέτως λειτουργεί ως πόλος έλξης περισσότερων αυτοκινήτων στο κέντρο και επιβάλλει τη συνέχιση της λειτουργίας της Λεωφόρου Δωδώνης, ως αυτοκινητόδρομου. Αποτέλεσμα των αποφάσεων αυτών, ήταν η λειτουργική, αισθητική και περιβαλλοντική υποβάθμιση του πολεοδομικού κέντρου. Έτσι, η σημερινή πλατεία, καθώς περιβάλλεται από δρόμους, λειτουργεί σαν κυκλοφοριακός κόμβος και χώρος στάθμευσης. Ελλείψει δε πρασίνου, βιώνεται από τους πολίτες σαν τόπος που έχει χάσει το νόημα της στάσης, της χαλάρωσης, της επικοινωνίας, της ανταλλαγής, του παιχνιδιού. Στην άκρη της πλατείας, στέκει το κτίριο της «Όασης» του Άρη Κωνσταντινίδη, που αφού δεν αφανίστηκε, είναι το μόνο που δίνει ρόλο στην πλατεία και κέντρο στην πόλη.

**Αρχιτέκτων Μηχανικός – Εισήγηση στη συζήτηση για τον Δημόσιο Χώρο, που έγινε στα Γιάννενα την Παρασκευή 23/6/2017, στα πλαίσια του τριήμερου φεστιβάλ της Χειρονομίας Αντιεξουσιαστικής Κίνησης.*

Οι Τζαμάλες στην ΟΑΣΗ και οι Αποκριές της ως Προοπτική

Γιώργος Παπαχριστοδούλου

Ένας λόγος που ο πολύχρονος αγώνας για την ‘ΟΑΣΗ’ άφησε κρίσιμες παρακαταθήκες στη διεκδίκηση του δημόσιου χώρου και χρόνου στα Γιάννενα ήταν οι τζαμάλες.

Η πρωτοβουλία ‘Πολίτες για την ΟΑΣΗ’ άναψε την πρώτη αποκριάτικη φωτιά στο προαύλιο του εγκαταλελειμμένου κτιρίου, το Φεβρουάριο του 2009.

Στο κέντρο της πόλης, ανάμεσα στην πάνω και την κάτω πλατεία.

Η διεκδίκηση και το ζωντάνεμα του δημόσιου χώρου, πέρα από την κρατική-δημοτική ή ιδιωτική διαχείριση, συνδέθηκε με τον χορό, το κέφι, την αυτόοργάνωση, την συνεργασία, την άμεση δημοκρατία. Η πρωτοβουλία των πολιτών, σχεδόν τυχαία, έπιασε το μακραίωνο νήμα ενός εθίμου το οποίο αποτελεί κρίσιμο συμβολικό κεφάλαιο για την ιστορική διαδρομή της πολιτείας της Παμβώτιδας, μιας δραστηριότητας η οποία κάθε χρόνο κινητοποιεί ανθρώπους κάθε ηλικίας και κοινωνικής διαστρωμάτωσης με πυρήνα την γειτονιά, τον σύλλογο. Είναι χαρακτηριστικό ότι στα Γιάννενα κάθε αποκριά ανάβουν πάνω από εξήντα τζαμάλες δημιουργώντας ένα σημειακό δίκτυο το οποίο επιτρέπει στο άτομο να κινηθεί με τα πόδια του, όσο το δυνατόν πιο ελεύθερα, στο χώρο.

Η Κυριακή της αποκριάς στα Γιάννενα, όπως συμβαίνει κι αλλού, αποτελεί μια στιγμή ανοιχτή σε ερμηνείες, μια στιγμή στην οποία συγκρούονται και παράγουν αποτέλεσμα η αυτενέργεια του ανθρώπου, με μια διονυσιακή χροιά, και το εξουσιαστικό παράδειγμα το οποίο αποσύρεται για λίγο από τη διαχείριση της ατομικής και συλλογικής αξιοπρέπειας.

Καθώς η Αποκριά διατηρεί μια αθυρόστομη, στα όρια του ριζοσπαστικού, έκφραση του ανθρώπινου πνεύματος, πάντοτε οι εξουσίες επιχειρούσαν να την καλουπώσουν στο πλαίσιο τους- όταν δεν την αφόριζαν από άμβωνος.

Λ.χ. η εμπορευματοποίηση των εθίμων με διοργανώσεις όπως η **‘λευκή νύχτα’** – ανοιχτά εμπορικά καταστήματα με ντε φάκτο επέκταση του ωραρίου των υπαλλήλων- την οποία επέλεξε φέτος ο Δήμος Χαλκιδέων σε συνεργασία με τον εμπορικό σύλλογο της πόλης ή η συστηματική εμπορική εκμετάλλευση του καρναβαλιού της Πάτρας, συνιστούν τέτοιου είδους καλουπώματα. Δικαιολογημένα ως έναν βαθμό, ειδικά όταν απουσιάζει η αυτενέργεια στην πρώτη μονάδα, τη συνοικία, τη γειτονιά, το χωριό.

Έτσι το κενό στη διαχείριση του ελεύθερου χρόνου το καλύπτουν οι χορηγοί, οι δημόσιες σχέσεις, τα πνευματικά κέντρα των

‘ειδικών’ του κυρίαρχου πολιτισμού, οι μάνατζερς, όλη η αλυσίδα διαχείρισης της πολιτισμικής μικρο-μεγαλο-βιομηχανίας.

Όσες δημοτικές αρχές, πάντως, στηρίζουν στο ελάχιστο, από το πλάι, τις πρωτοβουλίες ή συλλόγους, χωρίς να επιβάλλουν επιλογές, δεν βγαίνουν χαμένες.

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΣΤΗΝ ΟΑΣΗ

Την εστία που είχε δημιουργήσει ο Άρης Κωνσταντινίδης στο εσωτερικό του κτιρίου, στο πλαίσιο μιας κοινοτικής αντίληψης που είχε για την αρχιτεκτονική, στα όρια μεταξύ παραδοσιακού και μοντέρνου, εντός μιας δικής του αντίληψης περί ελληνικότητας (1), η πρωτοβουλία πολιτών την μετέφερε στον τότε περιφραγμένο δημόσιο χώρο (2).

Ο προηγούμενος ενοικιαστής, με την ανοχή του δήμου και των αρμοδίων υπηρεσιών του υπουργείου Πολιτισμού, την είχε γκρεμίσει!

Η κίνηση της πρωτοβουλίας απελευθέρωσε τη δυναμική και την φαντασία του ατόμου, ενώ υπενθύμισε στους κατοίκους, αλλά και τους επισκέπτες, μια άλλη σημαντική διάσταση του δημόσιου χώρου, εκείνην του παιχνιδιού και της επικοινωνίας σώμα με σώμα, χνώτο με χνώτο, χέρι με χέρι. Έκτοτε, διοργανώθηκαν άλλες τέσσερις τζαμάλες στις οποίες συμμετείχαν όλοι. Κι όταν λέμε όλοι – εννοούμε όλοι. Οι παλιοί γιαννιώτες, η νεολαία, φοιτητές και άλλοι, οι μετανάστες, οι επισκέπτες, οι ‘αποκλεισμένοι’. **Οι τζαμάλες, η μουσική, ο χορός, η επικοινωνία, το κοινωνικό άτομο, διένοιξαν έναν τόπο μη κερδοσκοπικό, εκτός κρατικής-ιδιωτικής διαχείρισης, έφτιαξαν ένα ‘δοχείο ζωής’ όπως θεωρούσε τα κτίρια του ο Κωνσταντινίδης.**

Αξίζει μικρής αναφοράς το τι επακολούθησε με κατάληξη το 2016 όταν το κτίριο αποκαταστάθηκε αρχιτεκτονικά στην αρχική του μορφή – χωρίς φυσικά να καλύπτει τους αρχικούς στόχους της πρωτοβουλίας η λειτουργία του εκ νέου με χαρακτήρα ιδιωτικής επιχείρησης, με όρους ημι-ιδιωτικού χώρου, όπως το θέτει ο

γεωγράφος Ντέιβιντ Χαρβεϋ (3): πάνω από τριάντα κυριακάτικα καφενεία, δημιουργία μικρού ανθόκηπου, συνελεύσεις αυτοοργανωμένων ομάδων, συναυλίες χιπ-χοπ και άλλων σύγχρονων μουσικών ρευμάτων, οι ημέρες των 'Αγανακτισμένων' το 2011, συλλογικές κουζίνες, το παζάρι αλληλεγγύης 'άμα θέλεις φέρνεις, ό,τι θέλεις παίρνεις' που υπήρξε το πρόπλασμα για τη δημιουργία του ανταλλακτικού-χαριστικού παζαριού του μπαχτσέ, δημόσιες συζητήσεις και προτάσεις για μια όαση αληθινή 'ΟΑΣΗ' σε μια πλατεία πεζόδρομο.

Σε αυτό το αυτόνομο και διαρκές εργαστήρι πράξης και στοχασμού για τα ζητήματα κοινωνίας, πόλης, περιβάλλοντος, διαχείρισης κοινών πόρων, η τζαμάλα θα παραμένει πάντοτε η κοινή μας ανάμνηση, το υλικό και συμβολικό αποτύπωμα της συμμετοχής στο δημόσιο χώρο και χρόνο. Αποδεικνύοντας ταυτόχρονα ότι το παιχνίδι, ο χορός, η πρόσωπο με πρόσωπο επικοινωνία μπορούν, μαζί με την άμεση δημοκρατία, να συνθέσουν σε εκείνους τους ελεύθερους κοινωνικούς χώρους, όπου η εξουσία κράτους και κεφαλαίου χάνει το κύρος της.

*Στη μνήμη του Ναπολέοντα Παπαδόπουλου που μας έμαθε τη σημασία της λέξης συναγωνιστής μεταδίδοντας μας το πάθος και την επιμονή για τα κοινά.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ:

1. Τις αντιλήψεις του Άρη Κωνσταντινίδη για το περιεχόμενο της ελληνικότητας σε σχέση με τη δική του αντίληψη για την αρχιτεκτονική διερευνά ο Αλέξανδρος Κιουπκιολής στο άρθρο του 'Η μετα-αποικιοκρατική μας συνθήκη και το αντι-παραδειγμα του Άρη Κωνσταντινίδη' στο περιοδικό 'Έρμα' – Μάιος 2016, εκδ. Εξάρχεια. Ο τρόπος που ο Κιουπκιολής διαβάζει την παραταθήκη Κωνσταντινίδη, δίνοντας έμφαση στη διάσταση της κοινωνικής αυτοδημιουργίας πέρα από την αποικιοκρατική κυριαρχία της νεωτερικής δύσης και των παραδόσεων, συνεισφέρει θετικά στο διάλογο για το νόημα της αρχιτεκτονικής του δημιουργού της ΟΑΣΗΣ.

2. Στις περιπέτειες της ΟΑΣΗΣ αναφέρεται το άρθρο της αρχιτεκτόνισσας μηχανικού Άλεξ Μπέγκα με τον τίτλο ‘Ο ανιστόρητος σχολιασμός των αρχιτεκτονικών έργων ως εργαλείο συναλλαγής: Το παράδειγμα της ΟΑΣΗΣ’

3. Για μια δημόσια «ΟΑΣΗ», χωρίς περιφράξεις – Του Γιώργου Παπαχριστοδούλου

ΔΙΑΒΑΣΤΕ: το ιστολόγιο των πολιτών για την ΟΑΣΗ εδώ